

Motion till riksdagen 2017/18:3739

av **Tomas Tobé m.fl. (M)**

Närvarande polis i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisens fokus på kärnuppgifterna bör stärkas, att arbetet med kontinuerlig metodutveckling i det brottsförebyggande och brottsutredande arbetet bör utvecklas och att polisorganisationens effektivitet bör förbättras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att Polismyndigheten säkerställer att målet om en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet uppnås, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genom tydliga och mätbara mål underlätta uppföljningen av polisens resultat och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha minst 5 000 fler poliser senast 2025 och därutöver lika många fler civilanställda under samma period och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet poliser per invånare långsiktigt ska uppgå till ett antal som motsvarar ett genomsnitt inom den europeiska unionen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en myndighetsöversyn av Rekryteringsmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen och Kriminalvården ska ha en extern ordinär tillsyn och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ett bättre samarbete mellan polisen och andra aktörer, exempelvis genom samarbetsavtal med hemvärnet och andra lokala frivilliga organisationer, och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en väl avvägd sammansättning av civilanställda och polisutbildade i syfte att öka organisationens samlade kunskap och effektivitet och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen i sitt arbete ska säkerställas tillgång till en modern utrustning som är anpassad för respektive arbetsuppgift, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett system med deltidspolis och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att erbjuda utbildad militärpolis en kompletterande civilpolisiär utbildning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för förundersökningsbegränsning för att få fler brott utredda och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att handläggning av myndighetsärenden gentemot allmänheten, såsom passansökningar och vapenlicenser, har acceptabla handläggningstider och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att polisen har acceptabla svarstider när allmänheten söker kontakt med myndigheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att senast den 1 mars 2018 återuppta utredningen av en renodling av polisens arbetsuppgifter och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av noggrannare uppföljning och återkoppling till brottsoffer vid brottsanmälan och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att löpande utvärdera de lokala medborgarlöftena som ställs ut av polisen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till Tullverket och Polismyndigheten att samordnat agera för att stoppa införseln av illegala vapen och narkotika och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt polisen att upprätthålla nödvändig kompetens och resurser för att upprätthålla den restriktiva narkotikapolitiken och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över polisens samlade trafikövervakande arbete i syfte att tillgodose en god och säker trafikmiljö och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillse att polisen har en fullgod kompetens för att kunna upprätthålla det trafikövervakande arbetet för tung trafik och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vardagsbrottsligheten, s.k. mängdbrott, ska prioriteras av polis och åklagare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Polisens huvuduppgift är att ingripa mot och utreda brott samt att arbeta med brottsförebyggande insatser. För att öka tryggheten är det viktigt att allmänheten upplever att polisen är närvarande och synlig. Polisen har ett viktigt samhällsuppdrag där det ställs – och ska ställas – höga krav på myndighetens effektivitet, kompetens och måluppfyllelse. Medborgarna har rätt att ställa höga krav även på en enskild polismans yrkesutövning. Vi vill se en mer effektiv polis som utreder fler brott och som ständigt är lokalt närvarande. Därför vill vi också att polisen ska koncentrera sig mer på sina kärnuppgifter: att ingripa mot, utreda och klara upp brott.

Sverige har en trygghetskris. Kriminella i Sverige flyttar fram sina positioner och viss brottslighet ökar på ett oroväckande sätt. Vi ser allt fler skjutningar, som även drabbar personer utanför gängen. I vissa områden har kriminella gäng i praktiken tagit över makten. Antalet områden som är utsatta för allvarlig brottslighet har ökat, från 15 till 23 områden. Även utsattheten för sexualbrott, hot och trakasserier ökar. Samtidigt är svensk polis i kris. Poliserna är för få och organisationen tyngs av att fler än tidigare lämnar polisyrket; löneutvecklingen är svag och ledarskapet bristfälligt. På landsbygden upplevs polisen vara särskilt frånvarande.

Polisens utredningsresultat är det lägsta på många år. När brott som drabbar människor i vardagen, så kallade mängdbrott, polisanmäls händer ofta ingenting. Hälften av alla anmälda brott under 2016 avskrevs till exempel direkt. Detta riskerar att allvarligt skada allmänhetens förtroende för polisen.

En fungerande organisation

Den 1 januari 2015 ombildades polisen till en sammanhållen myndighet. Den tidigare alliansregeringen tog beslut om en av de största organisationsförändringarna i modern tid. Grundtanken med reformen är att ta bort onödiga myndighetsgränser och ge polisen bättre förutsättningar att förebygga och klara upp brott. Målet är en mer effektiv polisorganisation som utreder fler brott än i dag och är lokalt förankrad och närvarande i hela landet. Utgångspunkterna för den nya Polismyndighetens organisation är att polisens kärnverksamhet ska utföras närmare medborgarna. En tydlig styrning med korta beslutsvägar, färre chefsnivåer och enhetliga arbetsmetoder ger en polis som arbetar mer effektivt över hela landet.

Samtidigt vittnar svenska poliser om en organisation under stor press. Ökad arbetsbelastning till följd av bland annat terrorhot och utvecklingen i områden som är utsatta för allvarlig brottslighet skapar en ansträngd situation. I flera fall betonar poliser att de är för få för att kunna göra sitt jobb och avgångarna i kåren är fler än tidigare. Det syns också brister inom polisens arbete, framför allt vad gäller brottsupplärningen, och problemen med att säkerställa en närvarande polis i mer glest befolkade delar av landet kvarstår. Den frustration som många inom poliskåren ger uttryck för måste tas på allvar.

Arbetet för att bryta trygghetskrisen börjar med att stärka svensk polis. Att ge polisen bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag och klara upp fler brott är prioriterat för Moderaterna.

Dimensionera polisen efter behov

För att komma till rätta med brottslighet och otrygghet krävs en kraftig ökning av antalet poliser. Sverige bör ha minst 25 000 poliser senast år 2025. Det är en förstärkning med minst 5 000 poliser från dagens nivå på 20 000 poliser. Därtill bör en förstärkning ske med minst lika många civilanställda under samma period.

I dag märks polisbristen inom alla funktioner. För att kunna öka uppkläringen behövs det till exempel kriminaltekniker som kan utföra brottsplatsundersökningar och erfarna utredare. Förmåga måste finnas i alla funktioner för att fler brottsutredningar ska leda till åtal. Antalet poliser i Sverige måste därför kraftigt öka. Polisen ska vara synlig och närvarande på gator och torg genom fler poliser i yttre tjänst.

På längre sikt krävs en mer genomgripande kursändring. Betydligt större resurser bör avsättas för att upprätthålla trygghet i hela landet. Ett sätt att åstadkomma det är att antalet poliser per capita i Sverige ska ligga i nivå med andra europeiska länder. Sverige hade år 2014 cirka 208 poliser per 100 000 invånare, vilket innebär att vid en EU-jämförelse har i princip endast de övriga nordiska länderna färre poliser. Polisen är organiserad annorlunda från land till land och har olika arbetsuppgifter; jämförelser av polistätheten i olika länder är därför svåra att göra. Samtidigt är antalet poliser i Sverige relativt få i relation till övriga EU-länder. Med nya och växande samhällsproblem krävs en omläggning och en rejäl omprioritering. Moderaternas långsiktiga målsättning är att antalet poliser per capita i Sverige ska ligga i nivå med genomsnittet i EU.

Polisen ska också ha tillgång till modern utrustning. Bland annat har det rapporterats om att polisen till exempel har haft brist på skyddsutrustning eller saknat utrustning för att klara av tjänstgöring under svåra vinterförhållanden. Därför föreslår vi särskilt avsätta medel för ett utrustningslyft. Polisen ansvarar för vilken typ av utrustning medlen ska användas till, men utrustning till poliser i yttre tjänst ska prioriteras. Polisen behöver även kraftfulla och moderna it-stöd för att effektivisera verksamheten och öka uppkläringen av brott. Många av de befintliga systemen är föråldrade.

Ledarskap

En modern polis kräver ett modernt arbetssätt och aktivt ledarskap. Kompetent och motiverad personal är rättsväsendets viktigaste resurs. Rättsväsendet måste ha förmåga att rekrytera och behålla skickliga medarbetare och kontinuerligt utveckla personalens kompetens och motivation. Detta ställer stora krav på möjligheter till vidareutbildning och attraktiva karriärvägar i hela landet samt på ett ledarskap som kontinuerligt verkar för de anställdas utveckling. Det är vidare viktigt att polisen som en modern arbetsgivare värderar ledarskapet högt och ger chefer och beslutsfattare stöd.

Vi vill att det vardagliga polisarbetet värderas högre. En högre grad av effektivitet fordrar att det även inom dagens organisation görs prioriteringar som stärker fokuseringen på polisens kärnuppgifter.

Polisens kris handlar i stor utsträckning om brister i fråga om ledarskap, styrning, organisation och arbetsmetoder. Polisen måste bli effektivare. Polisens fokus ska mer än i dag ligga på kärnuppgiften: att ingripa mot, utreda och klara upp brott.

Resultatuppföljningen i polisorganisationen måste förbättras genom tydliga och mätbara mål. Verksamheten måste analyseras och utvärderas kontinuerligt genom att använda den kunskap som finns både inom och utanför polisen. Därigenom skapas

bland annat bättre förutsättningar för ett tydligare ansvarsutkrävande i förhållande till chefer på olika nivåer.

Som ett led i detta behövs ett förstärkt administrativt stöd för till exempel brottsutredare. Efter polisens omfattande omorganisation har utredningsansvaret för många brottstyper flyttats från regional nivå till lokalpolisområdesnivå. I praktiken innebär det att utredare handlägger ärenden som de inte har erfarenhet av sedan tidigare. Det rör även grova brott såsom mord och våldtäkter.

En extern tillsynsmyndighet för polisen och Kriminalvården

Moderaterna vill att det inrättas en extern tillsynsmyndighet för polisen och Kriminalvården. Med de långtgående befogenheter som polisen och Kriminalvården har till sitt förfogande är det viktigt att även dessa myndigheter granskas. För att säkerställa detta behövs en extern ordinär tillsyn. Vår uppfattning är att den extraordinära tillsyn som JO och JK utövar inte är tillräcklig. Regeringspartierna såg också detta behov under alliansregeringens tid. Moderaternas uppfattning är att det behövs en extern tillsynsmyndighet för polisen och att man ska stå fast vid den uppfattning som fanns i samband med ombildningen av polisen till en myndighet. En extern myndighet har redan utretts och föreslagits av en enig parlamentarisk kommitté, SOU 2015:57 Tillsyn över polisen och Kriminalvården.

Polisutbildningen

Alliansregeringen reformerade polisutbildningen och koncentrerade sig på kraven på polisens kompetens. Vi gjorde bedömningen att nya poliser inte måste ha en utbildning som i allt uppfyller kraven i högskoleförordningen. Antagningen till polisutbildningen bör enligt vår mening även i fortsättningen utformas utifrån polisverksamhetens specifika behov och inte högskoleförordningen. Det kan däremot finnas anledning att se över utbildningens innehåll i syfte att kunna anpassa detta efter dagens och morgondagens behov.

Rekrytering

Polisutbildningen har alltid varit attraktiv med många sökande per utbildningsplats. Så är det fortfarande. De senaste åren har däremot inte alla utbildningsplatser tillsatts, detta trots ett högt söktryck. Urvalet av elever hanteras av Rekryteringsmyndigheten. Det är avgörande att alla platser i polisutbildningen nyttjas. Dagens situation blir på lång sikt ett hot mot verksamheten. Det är därför nödvändigt att göra en myndighetsöversyn av Rekryteringsmyndigheten.

Deltidspolis

Vid vissa tillfällen finns det särskilda behov av fler poliser i tjänst. Vi anser därför att man bör öka möjligheten att införa deltidsanställd polis. Det kan till exempel handla om poliser som vill kombinera en annan anställning med att vara deltidspolis. Här bör räddningstjänsten kunna tjäna som förebild. Det största antalet anställda inom räddningstjänsten i Sverige utgörs av personer som har en deltidsanställning. Det är

fråga om personer som är fullt utbildade brandmän men som har ett annat yrke vid sidan av brandmannayrket. Dessa deltidbrandmän tjänstgör när det föreligger behov av räddningstjänstinsatser.

På motsvarande sätt skulle fullt utbildade deltidspoliser – som tjänstgör som poliser vid behov – kunna fylla en viktig funktion. En ordning med deltidspoliser skulle kunna skapa förutsättningar att snabbt få tillgång till utbildad polis vid akuta behov. Fler deltidspoliser skulle också kunna vara ett sätt att se till att lands- och glesbygd kan få tillgång till fler poliser. Även om vissa orter har en jämförelsevis låg brottslighet så måste det kunna finnas tillgång till polis de gånger någonting allvarligt inträffar och brott faktiskt begås.

Fler civilanställda behövs

Av såväl kvalitets- som effektivitetsskäl finns ett behov av att i ökad omfattning kunna använda civilanställd personal inom Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten för uppgifter som i dag endast får utföras av polismän. Det är viktigt att tillvarata kompetensen hos dem med annan utbildning än polisutbildning. Det finns många uppgifter där annan specialkompetens är värdefull. Poliser bör i första hand arbeta med arbetsuppgifter där kompetensen är en nödvändig förutsättning, framför allt när arbetsuppgifterna kan komma att kräva användning av våld eller tvång. För att underlätta att polis finns tillgänglig så är det nödvändigt att utöka antalet civilanställda inom polisen för arbetsuppgifter där polismans befogenhet inte är nödvändig. De som arbetar inom Polismyndigheten ska ha möjliga karriärvägar i hela landet.

Se över möjligheten att vidareutbilda militärpolis

Försvarsmakten bedriver utbildning av militärpoliser. Deras uppgift är inskränkt till uppgifter som rör försvarets behov av ordning och säkerhet. Vi anser att man bör överväga möjligheten att erbjuda militärpoliser en civil påbyggnadsutbildning för att kunna tjänstgöra som ordningspoliser. I detta avseende bör man överväga möjligheten till kombinationstjänstgöring.

Polisens lokala förankring och samarbete med andra aktörer

För att öka tryggheten krävs arbete på alla nivåer. Det lokala perspektivet är särskilt betydelsefullt. Kommunala myndigheter, organisationer, företag och polisen måste samverka. Det gäller såväl i det förebyggande arbetet för att motverka att unga dras in i kriminalitet och missbruk, som i insatser för att motverka grov kriminalitet. I det lokala politiska arbetet finns en rad olika verktyg för att förebygga brottslighet och arbeta systematiskt mot otrygghet.

För att öka tryggheten är det viktigt att allmänheten upplever att polisen är närvarande och synlig. Det gäller såväl i storstäder som i mindre orter och på landsbygden. En tillgänglig polis är viktig för att förebygga brott, men framför allt när brott begåtts och måste klaras upp. Omorganiseringen av polisen ökar rikspolischefens möjlighet att säkerställa en god bemanning i hela landet.

Medborgarlöften

Medborgarlöften kommer att vara en del av den nya styrningen av polisen. Medborgarna involveras i arbetet med att ta fram löftena och medborgarlöftena kommer att återspegla det som medborgarna upplever vara problem. Den lokala problembilden blir då utgångspunkten för polisens lokala arbete. Arbetet med medborgarlöften behöver utvärderas löpande. Det är viktigt att följa upp både hur löftena utformas och hur de sedan tillämpas.

Samverkansavtal

I dag har nästan alla kommuner ingått samverkansavtal med polisen. Samverkansavtal kan också ingås mellan polisen och lokala frivilliga organisationer. Vi anser det vara viktigt att polisen breddar sitt samarbete med de lokala frivilliga organisationerna och ser vikten av att flera sådana samverkansavtal ingås.

Lokalt trygghetsarbete kan också innebära att stödja frivilliga insatser såsom grannsamverkan, nattvandringar, föräldravandringar och liknande aktiviteter. Med fler aktiva kan viktig information spridas och olika brottsförebyggande initiativ tas.

Grannsamverkan förhindrar många inbrott och ger dokumenterat goda resultat på många platser i landet. Vi anser att sådan verksamhet ska uppmuntras.

Hemvärnet som resurs

Hemvärnet är en frivillig del inom totalförsvaret, det engagerar många människor lokalt, och de aktiva erbjuds en god utbildning. Lokalkännedomen hos de som tjänstgör i denna frivilligverksamhet är god. Hemvärnet används ofta vid eftersök av försvunna personer. Det finns anledning att se över om hemvärnet kan användas även till andra uppgifter för att kunna stötta polisen vid särskilda händelser som kräver extra resurser.

Samverkan för att söka efter försvunna personer

Polisen har en viktig uppgift att fylla när människor anmäls försvunna. Det är viktigt att sökinsatserna sker snabbt och genomförs på ett bra sätt. Att snabbt återfinna den som försvunnit kan i många fall rädda liv. Om man konstaterar att ett brott är begånget borgar direkta insatser för att brottet kan klaras upp.

Enligt polisen genomförs varje år minst 300 räddningsinsatser för att söka efter personer som försvunnit under sådana omständigheter att det finns farhågor om att deras liv eller hälsa är utsatt för allvarlig fara. Under insatsen då polisen söker efter den försvunna personen bedöms vilka polisiära resurser som behövs vid sökandet, till exempel hundar, hästar, helikoptrar, motorcyklar och båtar. Polisen kan vid behov även ta hjälp av piketstyrkan eller andra myndigheter och organisationer, exempelvis Försvarsmakten.

Det finns också en väl fungerande samverkan mellan polisen och organisationen Missing People. Vi uppmuntrar att frivilligorganisationer deltar i sökandet efter försvunna personer och att det finns så många frivilliga personer. I polisiära ärenden är det dock viktigt att polisen leder insatserna.

Polisens effektivitet

Polisen måste bli bättre på att klara upp brott. Polisens minskade effektivitet står inte i proportion till de tilldelade resurserna. Det är viktigt att öka polisens förmåga och vilja att utreda och klara upp även ”mängdbrottslighet” eller ”vardagskriminalitet”, det vill säga vanligt förekommande brott. Polisens förmåga att klara upp brott är i dag den lägsta på många år, samtidigt som stora skillnader inom landet fortfarande består. De mycket stora regionala skillnaderna tyder även på en mycket svag koppling mellan tilldelade resurser och resultat. De områden som har flest poliser i förhållande till befolkningen visar på sämre resultat än de med mindre resurser. Det är inte en acceptabel utveckling. Det är därför viktigt att polisen har tydliga och mätbara mål för sitt arbete. Den diskussion som tidigare funnits om s.k. pinnjakt inom polisen får inte vara en ursäkt för att undvika ett målmedvetet och planerat arbete.

Av s.k. processtekniska skäl ges idag möjlighet till förundersökningsbegränsning; detta är i praktiken nedlagda brottsutredningar. Det har på många håll uppfattats som en skyldighet att förundersökningsbegränsa, snarare än en möjlighet. Det är viktigt att följa upp det regelverk och dess tillämpning som leder till att brottsutredningar läggs ner i onödan.

Det är också viktigt att få upp kvaliteten i brottsutredningarna, och därför måste vidareutbildning för förundersökningsledare och brottsplatsundersökare prioriteras.

Mängdbrott

Ett stort antal brott rubriceras som så kallade mängdbrott. De som har utsatts för ett sådant brott påverkas ofta mycket starkt. Exempelvis så innebär bostadsinbrotten en stor kränkning för den som drabbas, många upplever en större oro och mår mycket sämre långt efter det att inbrottet skedde. Vardagsbrottsligheten såsom exempelvis bostadsinbrotten måste prioriteras av polis och åklagare.

Det är regeringens ansvar att se till att polisens brottsutredande förmåga stärks och upprätthålls på en hög nivå. Det är hög tid att regeringen börjar agera för att stärka polisens förmåga att klara upp fler brott än i dag.

Särskilt brottsutsatta områden

En kartläggning som polisen gjort visar att det finns områden i Sverige där kriminella nätverk har stor negativ påverkan på lokalsamhället. Områdena finns i såväl storstäder som mindre orter, de har alla som gemensam nämnare att de är socioekonomiskt utsatta.

I dessa områden upplevs misstron mot samhället vara utbredd och på fler platser uttrycks det genom att polisen inte är välkommen i området. Det är nödvändigt att samhället på ett tydligt och kraftfullt sätt tar sig an den här problematiken.

Medborgarnas grundläggande rätt till trygghet från brott ska gälla alla medborgare oavsett var i landet man är bosatt. Det är ohållbart att kriminella tillåts ta över hela bostadsområden. Det är av yttersta vikt att samhället åter tar över de områden där kriminaliteten har blivit alltför dominerande. För att bidra till att återupprätta förtroendet hos de boende i dessa områden är det väsentligt med en kontinuerlig polisiär närvaro och bra personkännedom.

Det är viktigt att polisen erbjuds såväl karriärmöjligheter som andra incitament för att säkerställa att poliser över tid vill och kan tjänstgöra på sådana platser.

En tillgänglig polismyndighet

Polisen måste vara bemannad så att utryckningstiderna inte blir alltför långa, eller i värsta fall helt uteblir. Även de glesbefolkade områdena behöver ha en polisiär bemanning som innebär att polis kan rycka ut när det behövs.

Det måste vara enkelt att komma i kontakt med polisen, oavsett var i landet man bor och på vilket sätt man väljer att kontakta polisen. Polisen måste vara tillgänglig. Människor förväntar sig modern kommunikation och rimliga svarstider. Alltför ofta går det lång tid innan allmänheten får ett svar när man kontaktar polisen. Det är ett anständighetskrav att polisen åtminstone kan uppnå de svarstider som exempelvis bankerna kan ge för sina kunder. Det är både kundvänligt och mer effektivt att följa med den tekniska och kommunikativa utvecklingen. Det känns tryggt och ger förtroende att veta att myndigheten är lätt att få kontakt med.

År 2007 införde polisen en möjlighet att anmäla brott via internet. Kontaktytan mellan medborgarna och polisen på internet behöver nu utvecklas ytterligare. Exempelvis bör den som bevittnar ett brott kunna ringa upp polisen och med hjälp av mms kunna visa bilder från brottsplatsen. Det bör allmänt sett även vara enkelt att skicka in bilder eller filmer till polisen från en mobiltelefon. Snabbare tillgång till uppgifter och bevismedel av denna typ skapar bättre förutsättningar för att klara upp brott. Polisen måste också använda sig av modern teknik för en noggrann uppföljning och återkoppling till brottsoffer vid brottsanmälan.

Rimliga handläggningstider

Polisen handlägger ett stort antal myndighetsärenden. Vi kan tyvärr konstatera att ärenden som exempelvis passansökningar och ansökan om vapenlicenser tar allt längre tid i delar av landet. Riksdagens ombudsmän har bl.a. kritiserat polisen för de långa handläggningstiderna för vapenlicenser. Riksdagen har under ett antal tillfällen uppmanat regeringen att åtgärda detta utan något förbättrat resultat. Alltför långa handläggningstider innebär inte bara olägenheter för medborgarna utan innebär också att allmänhetens tilltro till polisen försämras.

Polisens uppgifter

Polisen är samhällets yttersta resurs när andra myndigheter inte kan lösa ett problem. Det innebär att polisen idag har fått ett antal arbetsuppgifter som i grunden inte är polisiära. Det förbrukar resurser från de egentliga polisära uppgifterna. Alliansregeringen inledde en översyn av polisens arbetsuppgifter (dir. 2014:59). Syftet med utredningen var att Polismyndigheten i ökad utsträckning skulle kunna koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott. Dagens regering beslutade den 15 januari 2015 genom ett tilläggsdirektiv (dir. 2015:3) att begränsa utredningsuppdraget till att omfatta polisens arbetsuppgifter på djurområdet. Därefter har riksdagen två gånger tillkännagett för regeringen att översynen skall återupptas. Regeringen har nu lagt en proposition som ett resultat av det enda betänkande som den nerlagda utredningen hann utföra – Överföring av arbetsuppgifter till länsstyrelserna på djurområdet. Utöver alliansregeringens tidigare förslag har inte regeringen vidtagit några nya initiativ för att ytterligare renodla polisens arbetsuppgifter. Det är anmärkningsvärt att regeringen inte har efterlevt riksdagens

beslut. Det finns därför anledning att riksdagen åter tillkännager för regeringen att utredningsarbetet måste återupptas. Denna gång med en tidsfrist.

Noggrannare uppföljning och återkoppling till brottsoffer vid brottsanmälan

Den som utsatts för ett brott behöver få information om vilka insatser som ska göras med anledning av brottet, liksom vilket stöd man som brottsoffer kan få tillgång till. Polismyndigheten har redan i dag en viss skyldighet att bistå med information, men vi ser ett behov av att ytterligare förbättra informationen och ge tydligare återkoppling om vad som händer med utredningen. Om en förundersökning läggs ner ska polisen tydligt redogöra för vilka åtgärder som vidtagits och motiven till att man kommit fram till att ärendet ska läggas ner.

Narkotika

Vi står bakom Sveriges restriktiva narkotikapolitik. För att denna hållning skall kunna upprätthållas så krävs det att hela samhället strävar i denna riktning. Polisens arbete är helt avgörande för detta arbete. Denna typ av brottslighet är i regel organiserad och svår att komma åt. Det krävs många gånger hemliga tvångsåtgärder för att kunna bedriva ett framgångsrikt utredningsarbete som kan leda till en fällande dom. Utredningsarbetet är resurskrävande och ställer stora krav på kompetens. Det är viktigt för samhällets trovärdighet att denna kompetens inte utarmas. Regeringen bör säkerställa att polisen får de resurser som är nödvändiga för arbetet.

Illegala vapen

Tillgången till mycket potenta illegala vapen har ökat drastiskt för de kriminella. Rent militära vapen som automatkarbiner och handgranater har kommit i omlopp. Dessa vapen används när brotten begås, men även poliser har attackerats och oskyldiga dödat vid olika uppgörelser mellan kriminella. Dessa vapen har förts in i landet illegalt. För att förhindra att dessa vapen kommer in i landet så krävs det flera åtgärder, dels ett bättre gemensamt regelverk inom EU för åtgärder som exempelvis märkning för att förhindra spridning, dels ett bättre samarbete internationellt rent polisiärt, dels ett bra samarbete mellan tull och polis för att minska vapensmugglingen. De två myndigheterna har tidigare haft ett gemensamt uppdrag för att kartlägga omfattningen av den illegala hanteringen. Vi anser att regeringen åter bör ge ett sådant gemensamt uppdrag.

Trafik

En god och säker trafikmiljö kräver inte bara ett bra vägnät. Det kräver också en bra efterlevnad av trafikregler. Alltför många utsätter idag sina medtrafikanter för livsfara eftersom man har valt att köra påverkade av alkohol eller andra droger. Det är en brottslighet som i huvudsak bara kan begränsas med regelbundna kontroller och en synlig polis på våra vägar. Kameror kan bidra med att beivra fortkörningar men inte rattfylla. Många gånger upptäcks även annan typ av brottslighet vid polisens stickprovskontroller. Det trafikövervakande arbetet har minskat de senaste åren. Därför

bör det göras en översyn av polisens samlade trafikövervakande arbete. I detta arbete bör ingå en studie av hur detta arbete genomförs i andra jämförbara länder.

Kontrollen av den tunga lastbilstrafiken kräver en särskild yrkeskompetens. Bristande underhåll och undermåligt material i tunga fordon, ibland kombinerat med för långa körtider innebär en stor fara på våra vägar. Alliansregeringen tog fram ett förändrat regelverk för att kunna förhindra att tung trafik skulle kunna fortsätta färdas när brister uppdagas. Kontrollen av dessa fordon kräver dock välutbildade trafikinspektörer. Många av de som har detta arbete går snart i pension och har inte ersatts i nödvändig omfattning. Polisen måste tillse att denna kompetens upprätthålls.

Äldre

Det finns kriminella individer och organiserade ligor som riktar in sig på att begå brott mot utsatta äldre. Ofta handlar det om att på olika sätt lura sig till att bli insläppt i någons hem i syfte att stjäla kontanter, kort och värdesaker samt olika former av bedrägeribrott, eller att överraska eller störa personer vid uttag av kontanter. Brott mot utsatta äldre personer sker oftast i form av stölder, men även bedrägerier förekommer.

Ett exempel är att någon ringer och utger sig för att vara från en bank eller ett kreditinstitut för att få tillgång till kortnummer och koder. Vissa bedragare ringer och utger sig för att vara avlägsna släktingar eller bekanta som behöver låna pengar. Gemensamt för brott som begås mot äldre är utnyttjande av människor som kan ha svårare att värja sig. Det är skrupelfritt, kränkande och oacceptabelt. Det är därför viktigt att polisen har god förmåga att skydda äldre från att utsättas för brott. Polismyndigheten bör få i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa att brott mot äldre förebyggs och utreds effektivt i hela landet. Arbetet bör redovisas årligen till regeringen.

Skadestånd

I dag ställs högre krav för att skadestånd i form av kränkingsersättning ska utgå när till exempel poliser är utsatta för brott. I praxis ställs relativt höga krav för ersättning i dessa fall. En utredning bör därför tillsättas med syfte att föreslå lämpliga förändringar i lagstiftningen som syftar till att skadestånd vid allvarliga kränkningar kan utgå i fler fall när poliser är brottsoffer. Att till exempel spotta en polis i ansiktet bör alltid leda till skadestånd. Detsamma ska gälla när poliser utsätts för våld som är att jämföra med misshandel av normalgraden.

Tomas Tobé (M)

Krister Hammarbergh (M)

Anders Hansson (M)

Pål Jonson (M)

Anti Avsan (M)

Ellen Juntti (M)